

Human Ecology Practical Area - HEPA

Khóa thực hành cơ bản về phương thức canh tác sinh thái
HEPA, 10 – 14/6/2020

Mạng lưới Nông dân Nòng cốt CIRD - Đồng Lê, Tuyên Hóa, Quảng Bình. Ảnh HEPA, 12/2004

Giới thiệu tổng quan về HEPA Huyện Vi

HEPA Huyện Vi là khu ‘Bảo tồn Đa dạng Sinh học Đầu nguồn Sông Ngân phố’ từ một thực trạng rừng đầu nguồn đã cạn kiệt sau khai thác. HEPA được UBND tỉnh Hà Tĩnh cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất 50 năm cho Trung tâm Nghiên cứu Sinh thái Vùng Cao (CHESH) tại Quyết định số 1230/QĐUB ngày 05/06/2002.

HEPA phục hồi và duy dưỡng giá trị đa dạng sinh học lưu vực đầu nguồn các dòng sông dựa trên triết lý Phụng dưỡng Thiên nhiên của các tộc người thiểu số lưu vực Mê Kông từ những năm 90s của thế kỷ 20.

Triết lý phụng dưỡng thiên nhiên của các tộc người được HEPA nghiên cứu từ phương thức canh tác truyền thống của các làng, bản, được đúc kết và ứng dụng thực hành tại HEPA Huyện Vi trên cơ sở các nguyên tắc qui hoạch hệ thống và thiết kế chi tiết từ bản đồ địa hình và lát cắt sinh thái theo từng mục tiêu, chức năng và phương thức canh tác của từng khu vườn.

Hiện tại HEPA Huyện Vi có 5 khu vườn với 5 chức năng canh tác và 5 mục tiêu:

- 1) **Vườn Huyện Vi:** Hồi phục và duy dưỡng tập đoàn dược liệu, hoa, củ và quả của hệ sinh thái vùng Thượng Hương Sơn vì mục tiêu tâm linh;
- 2) **Vườn Thượng Uyển:** Hồi phục và phát triển tập đoàn rau, cây có múi, củ và quả địa phương, các loài gia cầm bản địa và các sản phẩm từ rừng hướng tới tự chủ về sinh kế sinh thái hộ gia đình;
- 3) **Vườn Linh Mộc:** Hồi phục và phát triển nghề truyền thống: rèn, mộc, đan, thêu, dệt, nhuộm màu tự nhiên hướng tới văn hóa canh tác sinh thái;
- 4) **Vườn Âm thực Văn hóa Sinh thái:** Thực hành và hoàn thiện chu trình thu hái, lưu giữ, chế biến và đưa vào sử dụng các sản phẩm sinh thái với 10 định chuẩn¹ của phương thức canh tác sinh thái;
- 5) **Vườn Giác ngộ:** Hướng tới hồi phục và lưu giữ tập đoàn giống cây, con bản địa từ các bản/làng của các quốc gia lưu vực Mekong – nơi HEPA đồng hành từ những năm 90 của thế kỷ trước.

Vườn HEPA Huyện Vi. Ảnh HEPA 2018

¹ Năm đặc tính cốt lõi của Hệ sinh thái: 1) Đa dạng; 2) Đặc thù; 3) Tương tác; 4) Thích nghi; 5) Bền vững và Năm tiền tố tiên quyết của cộng đồng/làng/ bản/buôn/sóc/ ploi: 1) Quyền hợp pháp về đất rừng; 2) Quyền tín ngưỡng trên các cánh rừng thiêng; 3) Quyền phát triển tri thức tộc người trong phương thức canh tác; 4) Quyền thực hành và duy dưỡng giống địa phương; 5) Quyền đồng quản trị giữa các khu vườn láng giềng.

Khóa thực hành gồm 4 hợp phần:

1. Bảy (07) nguyên tắc qui hoạch hệ thống của Triết lý Phụng dưỡng Thiên nhiên;
2. Tri thức tộc người trong qui hoạch, quản trị và sử dụng đất;
3. Ứng dụng qui hoạch hệ thống trong quản trị dòng năng lượng nước tại HEPA;
4. Tháp dinh dưỡng trong chu trình phục hồi sức khỏe của đất và giàu hóa năng lượng xã hội vi sinh vật

Mục tiêu của khóa thực hành: Giúp các bạn nhận diện cơ bản về:

- Các bước quan sát và mô tả lát cắt sinh thái của một khu vườn;
- Nguyên tắc qui hoạch hệ thống trong một khu vườn;
- Qui hoạch hệ thống trong quản trị dòng năng lượng nước trong một khu vườn;
- Những kinh nghiệm và kiến thức xây dựng vườn ươm cây bản địa;
- Mùi định chuẩn của một sản phẩm sinh thái;
- Thực hành kỹ năng chế biến nguồn dinh dưỡng cho đất từ các nguyên liệu tái sử dụng trong một khu vườn (phủ, ủ, ủ - composting; vòng tròn đu đủ, vòng tròn chuối và các kho chứa sinh thái trong vườn).

Học viên cũng được hiểu về một số kinh nghiệm đồng quản lý, bảo vệ và phát triển lưu vực phòng hộ đầu nguồn dựa vào trách nhiệm chia sẻ giữa các chủ rừng.

Thời gian đào tạo: 5 ngày (từ ngày 10 - 14 tháng 06 năm 2020).

Mọi thành viên đến HEPA cần nghiên cứu trước và tôn trọng triệt để qui chế HEPA theo đường link: <http://ecofarmingschool.org/eng/info/417/Welcome-to-HEPA-Eco-Farming-School-1066.html>.

Địa chỉ liên hệ:

Khu Bảo tồn Đa dạng Sinh học Đầu nguồn Sông Ngàn Phố (HEPA)
Trung tâm Nghiên cứu Sinh thái Nhân văn Vùng Cao (CHESH)
Suối Nậm Sốt, Xã Sơn Kim 1, Cửa khẩu Cầu Treo
Huyện Hương Sơn, Tỉnh Hà Tĩnh
Email: hepaspirit@gmail.com
Chị: Nguyễn Thị Hoài Thu
Điện thoại: 0916311408 hoặc 0904319859

Giờ giấc trong một ngày thực hành

Ngày	Ngủ dậy lúc 5:00 - 7:00 sáng	Buổi sáng 7:00 – 11:00	Buổi chiều 2:30 – 5:30	Ăn tối đến 7:30	Thảo luận bắt buộc: từ 8:00 -9:30 PM Đi ngủ vào 10.00 PM
10/6	5:00 - 5:30: Thức dậy và tập thể dục tùy chọn (Yoga) 5:30 -5:45: Dọn gọn gàng nhà cửa 5:45 – 6:10: Tham gia nấu ăn sáng 6:20 – 7:00: Ăn sáng	-Tự giới thiệu và đề xuất một mong muốn quan trọng cần đạt của khóa thực hành -Tổng quan HEPA: Logic sử dụng đất và 7 nguyên tắc qui hoạch hệ thống của triết lý phụng dưỡng thiên nhiên	Quan sát thực địa và thực hành lát cắt sinh thái tại vườn Thượng Uyển và Vườn Huyền Vi (chia hai nhóm)	5:45 – 6:15: Bơi cộng đồng và tôn trọng những khu vực cấm; 6:20 – 7:00: Nấu và chế biến ăn tối cộng đồng 7:00 – 7:30: Ăn tối, rửa bát cộng đồng	Chia sẻ nội dung thực hành trong ngày và rút bài học kinh nghiệm cho hôm sau.
11/6	Như trên	- Các nhóm báo cáo và phân tích các hợp phần của lát cắt sinh thái Thượng Uyển và Huyền Vi - Giảng viên giới thiệu logic truyền thống của lát cắt sinh thái trên khu vườn	Bài tập vẽ và phân tích lát cắt sinh thái tại Khu bể bơi 9 gian và vườn Cung - Bạc Tinh - Rào Àn (hai nhóm có sự trao đổi chéo về thành phần của nhóm trước)	Như trên	Như trên
12/6	Như trên	- Ứng dụng qui hoạch hệ thống trong quản trị dòng năng lượng nước tại HEPA	Thảo luận, trình bày và phân tích kết quả theo nhóm – lồng ghép ứng dụng qui trình quản trị nguồn nước tại vườn của mình và cùng phân tích	Như trên	Xem phim về các hoạt động HEPA
13/6	Như trên	-Thực hành các kỹ năng xác định vị trí vườn ươm, chọn đất, thu gom hạt theo mùa vụ và qui trình gieo và ươm cây bản địa (thực địa) - Chia hai nhóm và trao đổi chéo sau mỗi kỹ năng	Thảo luận và vẽ qui trình tổng thể về một vườn ươm theo nhóm; Đề xuất trao đổi hạt giống bản địa HEPA và các vùng miền theo thời vụ trong tương lai và địa chỉ gửi hạt giống.	Như trên	Giao lưu văn hoá
14/6	Như trên	Thực hành kỹ năng hình thành tháp dinh dưỡng trong chu trình làm giàu xã hội vi sinh vật và hồi phục sức khỏe của Đất (phủ đất,	Tổng kết, bài học kinh nghiệm, phiếu đánh giá khóa thực hành, hành động mạng lưới (email, facebook và website); chụp ảnh cộng đồng và	Như trên	Các nhóm trở về quê hương của mình (Hà Nội, TP. Hồ Chí Minh, Kon Tum...)

		từ nguyên liệu, ủ các sản phẩm sinh thái tái sử dụng thành compost, vòng tròn đu đủ, chuối)	các nhu cầu lưu niệm		
--	--	---	----------------------	--	--

